

Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης

Περιεχόμενα

1	Επιτελική Σύνοψη	2
1.1	Απαιτήσεις τεκμηρίωσης επενδυτικού σχεδίου από τον επενδυτή	4
1.2	Απαιτήσεις τεκμηρίωσης επενδυτικού σχεδίου από τραπεζικό ίδρυμα	4
1.3	Αξιολόγηση ύπαρξης επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου	4
1.4	Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου με βάση την συμμόρφωσή του με την Αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH Principle).....	6
1.5	Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου με τους στόχους του ΕΣΑΑ και καθορισμός του ύψους του δανείου ΤΑΑ	6
1.6	Αξιολόγηση χαρακτηρισμού επενδυτικού σχεδίου ως προς την παρέμβασή του σε σχέση με την επίτευξη των πράσινων και ψηφιακών στόχων, υπολογισμός συνεισφοράς.....	9
1.7	Αξιολόγηση συμβατότητας του παρεχόμενου επιτοκίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις	10
1.8	Έκθεση Αξιολόγησης πιστοποιημένου ανεξάρτητου ελεγκτή	11

Συνομογραφίες

DFRP	Demand Forecasting and Replenishment Planning
DNSH	Do No Significant Harm
ERP	Enterprise Resource Planning
MRP	Materials Requirement Planning
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΓΑΚ	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας
ΕΣ	Επενδυτικό Σχέδιο
ΕΣΑΑ	Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΖΑΥ	Ζημία Αθέτησης Υποχρεώσεων
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΜΜΕ	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΑΑ	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΦΕΚ	Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης

1 Επιτελική Σύνοψη

Τα δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) στοχεύουν στη χρηματοδότηση σημαντικών ιδιωτικών επενδύσεων, χρηματοδοτούμενων κατά τουλάχιστον με 50% από τα ίδια κεφάλαια των επενδυτών και δάνεια προερχόμενα από το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ή/και Ευρωπαϊκούς Χρηματοπιστωτικούς Θεσμούς (ΕΤΕπ-Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ΕΤΑΑ-Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης).

Τα δάνεια του ΤΑΑ παρέχονται σε επιχειρηματικές προτάσεις που προωθούν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και την καινοτομία, τις οικονομίες κλίμακος και τις εξαγωγές. Τα δάνεια κατευθύνονται σε επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν σε πέντε κατηγορίες: α) ψηφιακός μετασχηματισμός, β) πράσινη μετάβαση, γ) εξωστρέφεια, δ) ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων, ε) καινοτομία – έρευνα & ανάπτυξη.

Τα δάνεια του ΤΑΑ, συγχρηματοδοτούν ιδιωτικές επενδύσεις εταιρειών κάθε μεγέθους μαζί με δανειακά κεφάλαια των τραπεζικών ιδρυμάτων που συνεργάζονται με το ΤΑΑ. Τα δάνεια του ΤΑΑ καλύπτουν κατά μέγιστο βαθμό το 50% του κόστους κάθε επενδυτικού σχεδίου, η ιδιωτική συμμετοχή, όπως την αποδέχεται το τραπεζικό ίδρυμα, τουλάχιστον το 20%, ενώ το τραπεζικό ίδρυμα θα δανειοδοτήσει τουλάχιστον το 30%.

Τα δάνεια του ΤΑΑ δύναται να συνδυάζονται με άλλα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων, εφόσον επιτρέπεται ο εν λόγω συνδυασμός από τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων και τηρούνται οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων περί σώρευσης των ενισχύσεων.

Τα τραπεζικά ιδρύματα αξιολογούν την αξιοπιστία του εκάστοτε επενδυτή και τη βιωσιμότητα της επένδυσης, χωρίς παρέμβαση του κρατικού μηχανισμού, ενώ πιστοποιημένοι ανεξάρτητοι ελεγκτές αξιολογούν την επιλεξιμότητα των επενδύσεων ως προς τις απαιτήσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), ενώ παράλληλα ελέγχουν τη συμμόρφωση με τους κατά περίπτωση κανόνες κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ, De Minimis, κ.λπ.).

Η διαδικασία αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο χρηματοδότησής τους από τα δάνεια του ΤΑΑ προβλέπεται από τη σχετική Υπουργική Απόφαση (XXX) και διενεργείται σε δύο στάδια:

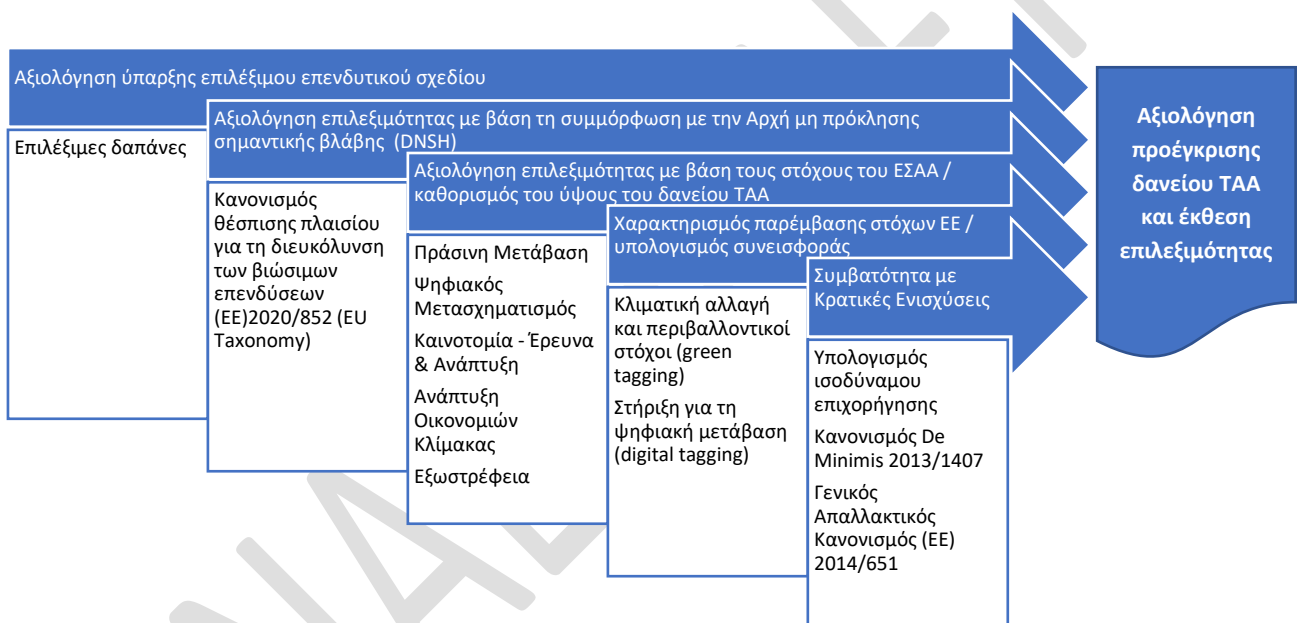
- α. Από το τραπεζικό ίδρυμα που υποδέχεται το υπό δανειοδότηση επενδυτικό σχέδιο, το οποίο αξιολογεί τη δυνατότητα δανειοδότησης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τραπεζικούς όρους.
- β. Από τον πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή, ο οποίος αξιολογεί τα παρακάτω, κατόπιν της προέγκριση της δανειοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από τη δανειοδοτούσα ΕΤ.

Η αξιολόγηση του πιστοποιημένου ανεξάρτητου ελεγκτή περιλαμβάνει:

1. Την αξιολόγηση ύπαρξης επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου.
2. Την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας του επενδυτικού σχεδίου με την Αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (Do No Significant Harm principle - DNSH).
3. Την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας του επενδυτικού σχεδίου ως προς τους επενδυτικούς στόχους του δανειακού προγράμματος του ΤΑΑ, καθώς και τον υπολογισμό της ποσόστωσης του δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του ΕΣ. Οι επενδυτικοί στόχοι είναι:
  - i. πράσινη μετάβαση,
  - ii. ψηφιακός μετασχηματισμός,
  - iii. καινοτομία – έρευνα & ανάπτυξη,

- iv. ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων,
  - v. εξωστρέφεια.
4. Τον χαρακτηρισμό του επενδυτικού σχεδίου ως προς την παρέμβασή του σε σχέση με την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή και των περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και την παρέμβασή του για τη στήριξη για την ψηφιακή μετάβαση. Όπως και τον υπολογισμό της συνεισφοράς του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου στους πράσινους και ψηφιακούς στόχους (Green and Digital Tagged investment budget).
  5. Την αξιολόγηση συμβατότητας του παρεχόμενου επιτοκίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις, στην περίπτωση όπου το ζητούμενο επιτόκιο του δανείου του ΤΑΑ είναι χαμηλότερο του επιτοκίου αναφοράς, ως προς τον κανονισμό De Minimis 1407/2013 και τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό 651/2014.

Η αξιολόγηση από τον πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή παρουσιάζεται σχηματικά στο παρακάτω διάγραμμα.

Τα παραπάνω σημεία ελέγχονται και αξιολογούνται από πιστοποιημένους ανεξάρτητους ελεγκτές, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Πιστοποιημένων Ανεξάρτητων Ελεγκτών του Υπουργείου Οικονομικών. Κάθε πιστοποιημένος ανεξάρτητος ελεγκτής που θα αναλαμβάνει την αξιολόγηση ενός επενδυτικού σχεδίου θα ορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών σύμφωνα με αλγόριθμο και εφόσον ο πιστοποιημένος ανεξάρτητος ελεγκτής εξασφαλίζει ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων με το τραπεζικό ίδρυμα και τον επενδυτή, θα αναλαμβάνει και θα διενεργεί την αξιολόγηση.

Ο πιστοποιημένος ανεξάρτητος ελεγκτής με βάση την αξιολόγηση που διενεργεί, συντάσσει έκθεση αξιολόγησης η οποία υποβάλλεται στο τραπεζικό ίδρυμα και στο ΤΑΑ.

Στην παρακάτω σύνοψη παρουσιάζεται η μέθοδος αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων από τον πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή. Η αξιολόγηση από τα τραπεζικά ιδρύματα γίνεται με δική τους ευθύνη και μεθοδολογία. Σημειώνεται ότι τα τραπεζικά ιδρύματα παραμένουν συνυπεύθυνα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των χρηματοδοτικών πράξεων με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στην Υπουργική Απόφαση κατά την υπογραφή της σχετικής δανειακής σύμβασης, για την παρακολούθηση της εν λόγω συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του κάθε

επενδυτικού σχεδίου και για τη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, ανάλογα με την περίπτωση.

1.1 Απαιτήσεις τεκμηρίωσης επενδυτικού σχεδίου από τον επενδυτή

Ο επενδυτής θα πρέπει να τεκμηριώνει στον φάκελο του επενδυτικού σχεδίου που υποβάλλει στο τραπεζικό ίδρυμα κατ' ελάχιστον τα ζητούμενα έγγραφα και τεκμήρια, σύμφωνα με την σχετική Υπουργική Απόφαση (XXX).

1.2 Απαιτήσεις τεκμηρίωσης επενδυτικού σχεδίου από τραπεζικό ίδρυμα

Το τραπεζικό ίδρυμα θα πρέπει να παρέχει στον πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή κατ' ελάχιστον τα παρακάτω στοιχεία της αξιολόγησης που διενέργησε το τραπεζικό ίδρυμα σχετικά με το επενδυτικό σχέδιο, έτσι ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση συμβατότητας με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

1. Προέγκριση της δανειοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από δάνειο του ΤΑΑ, όπου θα αναφέρονται οι όροι δανεισμού (ύψος του δανείου, επιτόκιο, περίοδος, περίοδος χάριτος, κ.λπ.).
2. Αναφορά στο συνολικό χρηματοδοτικό σχήμα, συμπεριλαμβανομένης και της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή, όπως την αποδέχεται το τραπεζικό ίδρυμα.
3. Πρόσφατη αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης, είτε από αναγνωρισμένο οργανισμό αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (Credit Rating Agency), είτε από το τραπεζικό ίδρυμα που θα παρέχει τη δανειακή χρηματοδότηση, με έναν από τους χαρακτηρισμούς: *AAA-A, BBB, BB, B, CCC και κάτω*.
4. Αξιολόγηση των εξασφαλίσεων του επενδυτή από το τραπεζικό ίδρυμα που θα παρέχει τη δανειακή χρηματοδότηση, με έναν από τους χαρακτηρισμούς: *Υψηλές εξασφαλίσεις, Συνήθεις εξασφαλίσεις, Χαμηλές εξασφαλίσεις*.

1.3 Αξιολόγηση ύπαρξης επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου

Το επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται ως προς την ύπαρξη επιλέξιμης επένδυσης, με βάση τον κατάλογο αποκλειόμενων δραστηριοτήτων και τις επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες σύμφωνα με την σχετική Υπουργική Απόφαση.

Οι αποκλειόμενες δραστηριότητες για χρηματοδότηση μέσω των δανείων του ΤΑΑ είναι:

1. Δραστηριότητες που απαγορεύονται από την κείμενη εθνική νομοθεσία.
2. Δραστηριότητες που περιορίζουν τα ατομικά δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες ή παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
3. Στον τομέα των αμυντικών δραστηριοτήτων, η χρήση, ανάπτυξη ή παραγωγή προϊόντων και τεχνολογιών που απαγορεύονται από το ισχύον διεθνές δίκαιο.
4. Προϊόντα και δραστηριότητες που συνδέονται με τον καπνό (παραγωγή, διανομή, μεταποίηση και εμπόριο).
5. Δραστηριότητες που εξαιρούνται από τη χρηματοδότηση σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κανονισμού Horizon Europe.
6. Τυχερά παιχνίδια (δραστηριότητες παραγωγής, κατασκευής, διανομής, μεταποίησης, εμπορίου ή λογισμικού).
7. Εμπόριο του σεξ και συναφείς υποδομές, υπηρεσίες και μέσα.
8. Δραστηριότητες που αφορούν ζώντα ζώα για πειραματικούς και επιστημονικούς σκοπούς, εφόσον δεν υπάρχει εγγύηση για τη συμμόρφωση με την σχετική Ευρωπαϊκή Σύμβαση.

9. Δραστηριότητα ανάπτυξης ακινήτων, ωστόσο, οι δραστηριότητες στον τομέα των ακινήτων που σχετίζονται με τους στόχους του ΤΑΑ και εντάσσονται σε έναν εκ των πέντε πυλώνων του δανειακού προγράμματος του ΤΑΑ, είναι επιλέξιμες.
10. Χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες που αποσκοπούν σε εκποίηση περιουσιακών στοιχείων καθώς και δραστηριότητες Τραπεζικών ιδρυμάτων και συνδεδεμένων επιχειρήσεων.
11. Παροπλισμός, λειτουργία, προσαρμογή ή κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
12. Επενδύσεις που σχετίζονται με την εξόρυξη ή την εξαγωγή, επεξεργασία, διανομή, αποθήκευση ή καύση στερεών ορυκτών καυσίμων και πετρελαίου, καθώς και επενδύσεις που σχετίζονται με την άντληση φυσικού αερίου. Ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις¹.
13. Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για την υγειονομική ταφή αποβλήτων. Ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις¹.
14. Επενδύσεις σε μονάδες μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας (ΜΒΕ Ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις¹.
15. Επενδύσεις σε αποτεφρωτήρες για την επεξεργασία αποβλήτων. Ισχύουν συγκεκριμένες εξαιρέσεις¹.

Οι επιλέξιμες δαπάνες που δύναται να περιλαμβάνονται στα επενδυτικά σχέδια των δανείων του ΤΑΑ είναι δαπάνες που πραγματοποιούνται εντός της ελληνικής επικράτειας και περιλαμβάνουν:

1. Γήπεδα αγορά, Γήπεδα χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις), Διαμόρφωση γηπέδων
2. Κτήρια αγορά / κατασκευή, Κτήρια χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις)
3. Εξοπλισμός αγορά / κατασκευή, Εξοπλισμός χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις)
4. Οχήματα αγορά, Οχήματα χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις)
5. Άυλα αγορά / κατασκευή, Άυλα χρήση (αποσβέσεις/συνδρομές)
6. Μισθοδοσία συνδεδεμένη με το επενδυτικό σχέδιο (όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ²)
7. Μετακινήσεις / εξοδολόγια
8. Υπηρεσίες τρίτων
9. Αναλώσιμα
10. Λειτουργικά (επικοινωνία, ενέργεια, συντήρηση, μισθώματα, έξοδα διοίκησης, ασφάλιση κ.λπ.)
11. Κόστος κεφαλαίων
12. Κεφάλαιο κίνησης (δαπάνες λειτουργίας, δαπάνες σχετικές με το συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης, ΦΠΑ, κ.λπ.)
13. Δαπάνες προώθησης και επικοινωνίας (Marketing)

Σημειώνεται ότι:

- α. Η αγορά γηπέδου είναι επιλέξιμη εφόσον είναι συνυφασμένη με το επενδυτικό σχέδιο και δεν ξεπερνά το 30% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
- β. Το άθροισμα του κεφαλαίου κίνησης και των δαπανών προώθησης και επικοινωνίας δεν μπορούν να ξεπερνούν το 30% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

¹ Κανονισμός 2021/523: Παράρτημα V (B. Αποκλειόμενες δραστηριότητες): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0523&from=EL>

² Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=EL>

1.4 Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου με βάση την συμμόρφωσή του με την Αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH Principle)

Ελέγχεται η ύπαρξη Υπεύθυνης Δήλωσης από τον επενδυτή στην οποία αναφέρεται ότι το επενδυτικό σχέδιο έχει λάβει υπόψη τις απαιτήσεις και συμμορφώνεται με την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για το περιβάλλον.

Ελέγχεται η πρόβλεψη συμμόρφωσης της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου με τα κριτήρια «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», όπως τεκμηριώνεται είτε:

- α. Σε Μελέτη συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (Do No Significant Harm ή DNSH principle)», η οποία έχει εκπονηθεί από εξειδικευμένους συμβούλους / μηχανικούς.
- β. Σε Υπεύθυνη Δήλωση του επενδυτή.

Για επενδυτικά σχέδια με προϋπολογισμό που υπερβαίνει το όριο των 10 εκατ. ευρώ ελέγχεται η ύπαρξη μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο του κανονισμού InvestEU, σύμφωνα με τα κριτήρια για την ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής και την κλιματική ουδετερότητα, όπως περιγράφεται στο έγγραφο τεχνικής καθοδήγησης σχετικά τον έλεγχο βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU³. Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται η μελέτη συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (Do No Significant Harm ή DNSH principle)», η οποία έχει εκπονηθεί από εξειδικευμένους συμβούλους / μηχανικούς, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει την περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας.

1.5 Αξιολόγηση επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου με τους στόχους του ΕΣΑΑ και καθορισμός του ύψους του δανείου ΤΑΑ

Το ύψος της χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από το δάνειο του ΤΑΑ υπολογίζεται σύμφωνα με την ύπαρξη προϋπολογισμού επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών στους 5 πυλώνες του δανειακού προγράμματος του ΤΑΑ καθώς και την κάλυψη συγκεκριμένων κριτηρίων ανά πυλώνα, σύμφωνα με την σχετική Υπουργική Απόφαση).

A – Επενδυτικά σχέδια πράσινης μετάβασης			
Ύπαρξη προϋπολογισμού επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 40% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου			
Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του ΕΣΑΑ, ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	40%	70%	100%
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	30%	40%	50%
B - Επενδυτικά σχέδια ψηφιακού μετασχηματισμού			
Ύπαρξη προϋπολογισμού επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου			
Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	20%	40%	100%
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	30%	40%	50%
Γ - Επενδυτικά σχέδια καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης			

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τεχνική καθοδήγηση όσον αφορά τον έλεγχο βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU - [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0713\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0713(02)&from=EN)

Κάλυψη επιλεξιμότητας ενός τουλάχιστον δείκτη καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης και ταυτόχρονα ύπαρξη ελάχιστου προϋπολογισμού επενδύσεων καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης τουλάχιστον στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου			
Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	20%	40%	100%
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	30%	40%	50%
Δ – Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων			
Ύπαρξη υφιστάμενης ή νέας συνεργασίας, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση.	Υφιστάμενες συνεργασίες	Νέες συνεργασίες και εξαγορές / συγχωνεύσεις	
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	30%	40%	
Ε – Επενδυτικά σχέδια εξωστρέφειας			
Ύπαρξη εναλλακτικά: α. Μέσου όρου υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή τουλάχιστον στο 20% του κύκλου εργασιών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης τριετίας) β. Ελάχιστου προϋπολογισμού εξαγωγών του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον στο 20% των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας)			
Εναλλακτικά: α. Ελάχιστος μέσος όρος υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή ως ποσοστό του κύκλου εργασιών ((οικονομικά στοιχεία τριετίας) β. Ελάχιστος προϋπολογισμός εξαγωγών επενδυτικού σχεδίου ως ποσοστό των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας)	20%	40%	60%
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου	30%	40%	50%
Ειδικά για τις περιπτώσεις τουριστικών επενδύσεων σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και συγκροτημάτων τουριστικών κατοικιών, η ποσόστωση δανείου ΤΑΑ επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται αυτοτελώς στο 40%, ανεξαρτήτως οικονομικών στοιχείων του επενδυτή ή προβλέψεων εσόδων του επενδυτικού σχεδίου.			

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση όπου ένα επενδυτικό σχέδιο είναι επιλέξιμο σε παραπάνω από έναν πυλώνα, οι ποσοστώσεις των πυλώνων αθροίζονται, το δε άθροισμα δεν μπορεί να υπερβεί το 50%.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά πυλώνα του δανειακού προγράμματος του ΤΑΑ είναι:

Πυλώνας δανειακού προγράμματος ΤΑΑ	Κριτήρια επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου
Πράσινη μετάβαση,	Ύπαρξη προϋπολογισμού επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 40% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
Ψηφιακός μετασχηματισμός	Ύπαρξη προϋπολογισμού επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
Καινοτομία, έρευνα & ανάπτυξη	Κάλυψη επιλεξιμότητας ενός τουλάχιστον δείκτη καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης και ταυτόχρονα ύπαρξη ελάχιστου προϋπολογισμού επενδύσεων καινοτομίας – έρευνας & ανάπτυξης τουλάχιστον στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΣ. Οι δείκτες είναι: Δείκτες Καινοτομίας: - Χρηματοδότηση διδακτορικών ερευνητών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM) από το ΕΣ - Ποσοστό των νέων θέσεων εργασίας STEM ως προς το σύνολο των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργεί το ΕΣ - Επενδυτικό σχέδιο μικρομεσαίας επιχείρησης με το οποίο δημιουργείται νέο προϊόν (όχι νέο brand) - Επενδυτικό σχέδιο μικρομεσαίας επιχείρησης με το οποίο δημιουργείται νέα υπηρεσία (όχι νέο brand) - Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες κατοχύρωσης trademark σε μια χώρα του συστήματος MADRID, εφόσον δημιουργεί νέο προϊόν ή νέα υπηρεσία - Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες κατοχύρωσης design σε μια χώρα του συστήματος HAGUE - Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό προϊόντων από το επενδυτικό σχέδιο στις κατηγορίες ΚΑΔ 21, 26, 27, 28, 29 και 30

Πυλώνας δανειακού προγράμματος ΤΑΑ	Κριτήρια επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου
	• Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό υπηρεσιών από το επενδυτικό σχέδιο στις κατηγορίες ΚΑΔ 58.2, 62, 63, 71.2 και 72 Δείκτες Έρευνας & Ανάπτυξης: • Το αντικείμενο της έρευνας θα πρέπει να σχετίζεται με τις θεματικές ενότητες του Horizon Europe • Το αντικείμενο της έρευνας θα πρέπει να σχετίζεται με τις θεματικές ενότητες της στρατηγικής ευφυσούς εξειδίκευσης της Ελλάδας (RIS3) • Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει τη διεξαγωγή συστηματικής βιομηχανικής έρευνας ή / και πειραματικής ανάπτυξης. • Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει τη διεξαγωγή της έρευνας από έμπειρη ερευνητική ομάδα με πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου. • Το αντικείμενο της έρευνας στοχεύει στην δημιουργία νέων προϊόντων / υπηρεσιών ή τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων / υπηρεσιών. • Το αντικείμενο της έρευνας στοχεύει στη δημιουργία νέων ή στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων μεθόδων παραγωγής, διάθεσης και εφαρμογής των προϊόντων / υπηρεσιών. • Ο επενδυτής ή / και οι κύριοι ερευνητές της ερευνητικής ομάδας έχουν συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το Ελληνικό δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από άλλη χώρα του ΟΟΣΑ κατά την πενταετία πριν την αίτηση δανειοδότησης. • Ο επενδυτής έχει λάβει βεβαιώσεις δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας από την ΓΓΕΚ (πρώην ΓΓΕΤ), κατά την πενταετία πριν την αίτηση δανειοδότησης, στις οποίες περιλαμβάνονται δαπάνες των κυρίων ερευνητών της ερευνητικής ομάδας. • Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας σε μια χώρα του συστήματος PCT
Ανάπτυξη οικονομικών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων	Ύπαρξη υφιστάμενης ή νέας συνεργασίας, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση. Ως συνεργασία νοείται η δραστηριότητα που διέπεται από μακροχρόνιες (με συμβατική ή πραγματική διάρκεια μεγαλύτερη της πενταετίας) δεσμευτικού χαρακτήρα συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ μη-συνδεδεμένων επιχειρήσεων με σκοπό την από κοινού προώθηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (προμηθευτικές συνεργασίες, εξαγωγικές συνεργασίες, συμβολαιακή γεωργία, δικαιοχρήση (franchise), κοινά έργα έρευνας και ανάπτυξης, μεταξύ άλλων), είτε με τη δημιουργία νομικών προσώπων με τις ίδιες ανωτέρω επιδιώξεις (κοινοπραξίες, συνεταιρισμοί, οργανώσεις και ομάδες παραγωγών ανεξαρτήτως νομικού τύπου, μεταξύ άλλων). Η επιλεξιμότητα των επενδυτικών σχεδίων καθορίζεται ως εξής: Συνεργασίες (υφιστάμενες) • Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δέσμευση του επενδυτή ότι θα συνεχίσει να μετέχει σε υφιστάμενο συνεργατικό σχηματισμό μεταξύ μη-συνδεδεμένων επιχειρήσεων, τουλάχιστον κατά την επόμενη πενταετία. • Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη, είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου με τον μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά την ίδια περίοδο. • Τουλάχιστον το 20% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αφορούν τις επενδυτικές δαπάνες που γίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας. Συνεργασίες (νέες) • Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δέσμευση του επενδυτή ότι θα συμμετέχει σε νέο συνεργατικό σχηματισμό μεταξύ μη-συνδεδεμένων επιχειρήσεων, τουλάχιστον κατά την επόμενη πενταετία. • Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη, είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου με τον μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά την ίδια περίοδο. • Τουλάχιστον το 20% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αφορούν τις επενδυτικές δαπάνες που γίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας. Εξαγορές και συγχωνεύσεις

Πυλώνας δανειακού προγράμματος ΤΑΑ	Κριτήρια επιλεξιμότητας επενδυτικού σχεδίου
	• Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει νέο σχήμα, το οποίο προκύπτει από εξαγορά ή συγχώνευση η οποία ολοκληρώθηκε κατόπιν της δημοσίευσης της Υπουργικής Απόφασης. • Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συγχώνευση ή εξαγορά κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη είναι μεγαλύτερος κατά τουλάχιστον 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου με το μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων που μετέχουν στην εξαγορά ή συγχώνευση κατά την ίδια περίοδο.
Εξωστρέφεια	Η επιλεξιμότητα των επενδυτικών σχεδίων καθορίζεται με την ύπαρξη εναλλακτικά: α. Μέσου όρου υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή τουλάχιστον στο 20% του κύκλου εργασιών του. Εξετάζονται τα οικονομικά στοιχεία τριετίας του επενδυτή, εναλλακτικά το μερίδιο του κύκλου εργασιών το οποίο πραγματοποιείται με πιστωτικές κάρτες εξωτερικού ή εμβάσματα. β. Ελάχιστου προϋπολογισμού εξαγωγών του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον στο 20% των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας) Αυτοτελώς, είναι επιλέξιμα τα επενδυτικά σχέδια τουριστικών επενδύσεων σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων καθώς και συγκροτημάτων τουριστικών κατοικιών (τουλάχιστον 5 ανεξάρτητων τουριστικών κατοικιών)

1.6 Αξιολόγηση χαρακτηρισμού επενδυτικού σχεδίου ως προς την παρέμβασή του σε σχέση με την επίτευξη των πράσινων και ψηφιακών στόχων, υπολογισμός συνεισφοράς

Κάθε επένδυση που υποβάλλεται για την παροχή δανείου ΤΑΑ, θα πρέπει να αποτυπώσει τι ποσοστό του προϋπολογισμού του θα διατεθεί σε δαπάνες:

- α. Πράσινης μετάβασης, οι οποίες θα πρέπει να αντιστοιχηθούν με ένα ή παραπάνω πεδία παρέμβασης του πίνακα του παραρτήματος VI του κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας⁴.
- β. Ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες θα πρέπει να αντιστοιχηθούν με ένα ή περισσότερα πεδία παρέμβασης του πίνακα του Παραρτήματος VII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 σχετικά με τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας⁵.

Για αυτή την αξιολόγηση και τον σχετικό υπολογισμό της συνεισφοράς του επενδυτικού σχεδίου στους πράσινους στόχους του ΕΣΑΑ, χρησιμοποιείται το Παράρτημα VI του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 προσαρμοσμένο να περιλαμβάνει μόνο τις περιοχές παρέμβασης που σχετίζονται με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Στη συνέχεια ο επιμέρους επιλέξιμος προϋπολογισμός των δαπανών πράσινης μετάβασης του επενδυτικού σχεδίου πολλαπλασιάζεται με τα ποσοστά του προσαρμοσμένου πίνακα παρεμβάσεων, ώστε να υπολογιστεί η επιμέρους συνεισφορά. Η συνολική συνεισφορά του επενδυτικού σχεδίου είναι το άθροισμα των επιμέρους συνεισφορών.

Για αυτή την αξιολόγηση και τον σχετικό υπολογισμό της συνεισφοράς του επενδυτικού σχεδίου στους ψηφιακούς στόχους του ΕΣΑΑ, χρησιμοποιείται το Παράρτημα VII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2021/241 προσαρμοσμένο να περιλαμβάνει μόνο τις περιοχές παρέμβασης που σχετίζονται με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Στη συνέχεια ο επιμέρους προϋπολογισμός των επιλέξιμων δαπανών ψηφιακού μετασχηματισμού του επενδυτικού σχεδίου πολλαπλασιάζεται με τα ποσοστά του προσαρμοσμένου πίνακα παρεμβάσεων, ώστε να υπολογιστεί η επιμέρους

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN>

συνεισφορά. Η συνολική συνεισφορά του επενδυτικού σχεδίου είναι το άθροισμα των επιμέρους συνεισφορών.

1.7 Αξιολόγηση συμβατότητας του παρεχόμενου επιτοκίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις

Το επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται ως προς τη συμβατότητα με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων. Καταρχήν εξετάζεται εάν το ζητούμενο επιτόκιο από το επενδυτικό σχέδιο είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το επιτόκιο αναφοράς (reference rate), όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής (2008 / C 14/02), του επενδυτικού σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, το δάνειο του ΤΑΑ δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση και ολοκληρώνεται θετικά η αξιολόγηση συμβατότητας του επενδυτικού σχεδίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις.

Στην περίπτωση όπου το ζητούμενο επιτόκιο είναι μικρότερο του επιτοκίου αναφοράς, τότε το δάνειο του ΤΑΑ αποτελεί κρατική ενίσχυση. Σε αυτήν την περίπτωση, η διαφορά μεταξύ του συνολικού τόκου που πρέπει να καταβληθεί (σε καθαρή παρούσα αξία) για ένα δάνειο του ΤΑΑ και για ένα δάνειο αναφοράς, με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναφοράς, είναι το ποσό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, όπως φαίνεται παρακάτω:

$$GGE = TILF_{NPV} - TIBL_{NPV}$$

Όπου: **GGE** είναι το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Ενίσχυσης (Gross Grant Equivalent), κατά τον χρόνο υπογραφής της δανειακής σύμβασης

TILF_{NPV} είναι ο συνολικός τόκος του δανείου του ΤΑΑ σε Καθαρή Παρούσα Αξία (η ΚΠΑ υπολογίζεται με προεξοφλητικό επιτόκιο ίσο με το βασικό επιτόκιο συν 100 μονάδες βάσης)

TIBL_{NPV} είναι ο συνολικός τόκος του δανείου αναφοράς (benchmark loan) σε Καθαρή Παρούσα Αξία (η ΚΠΑ υπολογίζεται με προεξοφλητικό επιτόκιο ίσο με το βασικό επιτόκιο συν 100 μονάδες βάσης). Το επιτόκιο του δανείου αναφοράς είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής (2008 / C 14/02).

Το επιτόκιο αναφοράς του δανείου αναφοράς καθορίζεται με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα επιτόκια αναφοράς (2008 / C 14/02). Το επιτόκιο αναφοράς υπολογίζεται σύμφωνα με το επιτόκιο βάσης (base rate) της χώρας⁶ συν τα παρακάτω περιθώρια, που θα εφαρμόζονται ανάλογα με τη βαθμολογία της οικείας επιχείρησης και τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις.

Δανειακά περιθώρια σε μονάδες βάσης		Εξασφαλίσεις		
		Υψηλές	Συνήθεις	Χαμηλές
Κατηγορία βαθμολογίας				
Υψηλή	AAA-A	60	75	100
Καλή	BBB	75	100	220
Ικανοποιητική	BB	100	220	400
Χαμηλή	B	220	400	650
Κακή / Οικονομικές δυσχέρειες	CCC και κάτω	400	650	1000

Η Ανακοίνωση προβλέπει ότι «Για δανειολήπτες που δεν έχουν πιστωτικό ιστορικό ή βαθμολογία που βασίζεται στον ισολογισμό, όπως ορισμένες εταιρείες ειδικού σκοπού ή επιχειρήσεις στη φάση της εκκίνησης (start-ups), το βασικό επιτόκιο πρέπει να προσαυξάνεται κατά τουλάχιστον 400

⁶ Το τρέχον επιτόκιο βάσης της Ελλάδας την 1/9/2021 έχει καθοριστεί σε -0,45% - https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates/reference-and-discount_en

μονάδες βάσης (ανάλογα με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις) και το περιθώριο δεν μπορεί ποτέ να είναι χαμηλότερο από εκείνο που θα εφαρμοζόταν για τη μητρική επιχείρηση

Εφόσον το ζητούμενο επιτόκιο από το επενδυτικό σχέδιο είναι μικρότερο από το επιτόκιο αναφοράς (reference rate) της επένδυσης, τότε εξετάζονται οι επιλέξιμες δαπάνες προς χρηματοδότηση από το ΤΑΑ, ως προς την επιλεξιμότητα τους από το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που αιτείται ο επενδυτής (De Minimis ή ΓΑΚ). Οι επιλέξιμες δαπάνες των οποίων η ενίσχυση είναι συμβατή με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων χαρακτηρίζονται ως ενισχυόμενες δαπάνες και περιλαμβάνονται στον ενισχυόμενο προϋπολογισμό του δανείου του ΤΑΑ. Εφόσον οι επιλέξιμες δαπάνες προς χρηματοδότηση από το ΤΑΑ δεν είναι συμβατές με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων χαρακτηρίζονται ως μη ενισχυόμενες και δεν περιλαμβάνονται στον ενισχυόμενο προϋπολογισμό του δανείου του ΤΑΑ.

Ανάλογα με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων, υπολογίζεται η μέγιστη κρατική ενίσχυση που αναλογεί στις ενισχυόμενες δαπάνες του ΕΣ. Με βάση τον ενισχυόμενο προϋπολογισμό του δανείου του ΤΑΑ, καθώς και τις επιλέξιμες ποσοστώσεις δανείου, υπολογίζεται το κεφάλαιο του δανείου του ΤΑΑ. Με βάση το κεφάλαιο του δανείου ΤΑΑ υπολογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που προκύπτει από το ζητούμενο επιτόκιο και τη διάρκεια του δανείου ΤΑΑ.

Ελέγχεται εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης του δανείου ΤΑΑ ξεπερνά τη μέγιστη κρατική ενίσχυση των ενισχυόμενων δαπανών, εάν δεν το ξεπερνά, η κρατική ενίσχυση κρίνεται ως συμβατή με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και ολοκληρώνεται η αξιολόγηση.

Εφόσον το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης του δανείου ΤΑΑ ξεπερνά τη μέγιστη κρατική ενίσχυση των ενισχυόμενων δαπανών, τότε υπολογίζεται η ελάχιστη τιμή του επιτοκίου του δανείου ΤΑΑ με την οποία το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης είναι ίσο με τη μέγιστη κρατική ενίσχυση των ενισχυόμενων δαπανών. Στην περίπτωση αυτή, η ζητούμενη κρατική ενίσχυση κρίνεται ως μη συμβατή με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, κοινοποιείται η ασυμβατότητα στο τραπεζικό ίδρυμα μαζί με την ελάχιστη τιμή του επιτοκίου του δανείου του ΤΑΑ με την οποία η ενίσχυση δύναται να είναι συμβατή με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση αυτή το επενδυτικό σχέδιο δύναται να επαναξιολογηθεί, εφόσον:

- α. Ζητηθεί από τον επενδυτή επιτόκιο ίσο με την ελάχιστη τιμή του επιτοκίου του δανείου του ΤΑΑ με την οποία η ενίσχυση δύναται να είναι συμβατή με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων,
- β. Αναπροσαρμοσθεί η τιμή του επιτοκίου αναφοράς (βελτίωση βαθμολογίας επενδυτή ή βελτίωση εξασφαλίσεων) με την οποία η ενίσχυση δύναται να είναι συμβατή με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

1.8 Έκθεση Αξιολόγησης πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή

Ο πιστοποιημένος ανεξάρτητος ελεγκτής σύμφωνα με τις παραπάνω αξιολογήσεις, επαληθεύει τη συμβατότητα της προέγκρισης του δανείου ΤΑΑ, το ελάχιστο επιτόκιο καθώς και τα ελάχιστα και μέγιστα όρια της περιόδου του δανείου του ΤΑΑ, όπως ορίζονται στις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις.

- Το ελάχιστο επιτόκιο του δανείου του ΤΑΑ ορίζεται σε X%
- Η διάρκεια του δανείου του ΤΑΑ δύναται να κυμαίνεται από 8 έως 12 έτη. Παρέχεται η δυνατότητα ελάχιστης διάρκειας 3 ετών και μέγιστης διάρκειας 15 ετών ανάλογα με τη φύση της επένδυσης και κατά την κρίση του τραπεζικού ιδρύματος.

Τα συμπεράσματα των παραπάνω αξιολογήσεων και οι υπολογισμοί περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης του πιστοποιημένο ανεξάρτητο ελεγκτή. Στην έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνονται:

- Κατάλογος των επιλέξιμων δαπανών του ΕΣ, το ύψος του δανείου του ΤΑΑ και το ποσοστό του δανείου του ΤΑΑ επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού του ΕΣ.
- Το επιτόκιο του δανείου του ΤΑΑ.
- Εφόσον υφίσταται κρατική ενίσχυση,
  - Η ονομασία της επιχείρησης
  - Το μέγεθος της επιχείρησης
  - Περίληψη του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης.
  - Ο τύπος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
  - Ο κατάλογος των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
  - Ο κατάλογος των ενισχυόμενων δαπανών, το ύψος του δανείου, το επιτόκιο του δανείου, η διάρκεια του δανείου, το ύψος της κρατικής ενίσχυσης, καθώς και το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που τη διέπει (De Minimis ή ΓΑΚ).
- Η συνεισφορά του επενδυτικού σχεδίου στους στόχους του ΕΣΑΑ (green tagging, digital tagging).